

ALARM

Bezpečnosť

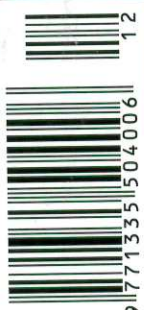
security magazin

1,29 EUR

4/2016

Bezpečnosť na palubách lietadiel
Kamerový systém na štadiónoch
25 rokov vývoja bezpečnostných dverí
Boj proti obchodovaniu s ľuďmi
Experiment „Náhoda“

Bezpečnostné dvere na Slovensku: 25 rokov vývoja

krídlach vznikli veľké otvory, cez ktoré sa páchatel' dostal dovnútra. Dvere síce boli uzamknuté, ale deravé," spomína si Jozef Adame, konateľ **ADLO - bezpečnostné dvere s.r.o.**

Rozvorový zámok ako nová forma zabezpečenia

Približne v rokoch 1991-1992 prichádzajú na česko-slovenský trh prvé tzv. rozvorové prídavné trojbodové zámky. Mali označenie BAS a vyrábali sa v Prahe. Išlo o prídavný zámok, ktorý sa osadzoval do stredu dverí, mimo hlavného kovania, a uzamykal pôvodné dvere smerom hore nad zárubňu, smerom do podlahy a nad hlavný zámok dverí.

Aj keď BAS zámok predstavoval kvalitný bezpečnostný prvok, jeho konštrukcia bola veľmi zložitá. Mnoho ľudí malo problémy s jeho ovládaním, nakoľko bol potrebný samostatný kľúč, samostatné odomknutie aj uzamknutie. Kľúčom sa zámok iba zaisťoval, na úplné odomknutie bola potrebná tzv. „rozетка“.

Pôvodný nedostatok – slabé dverové krídlo – však aj naďalej pretrvával. Každému bolo teda jasné, že budúcnosť musí vyzeráť inak.

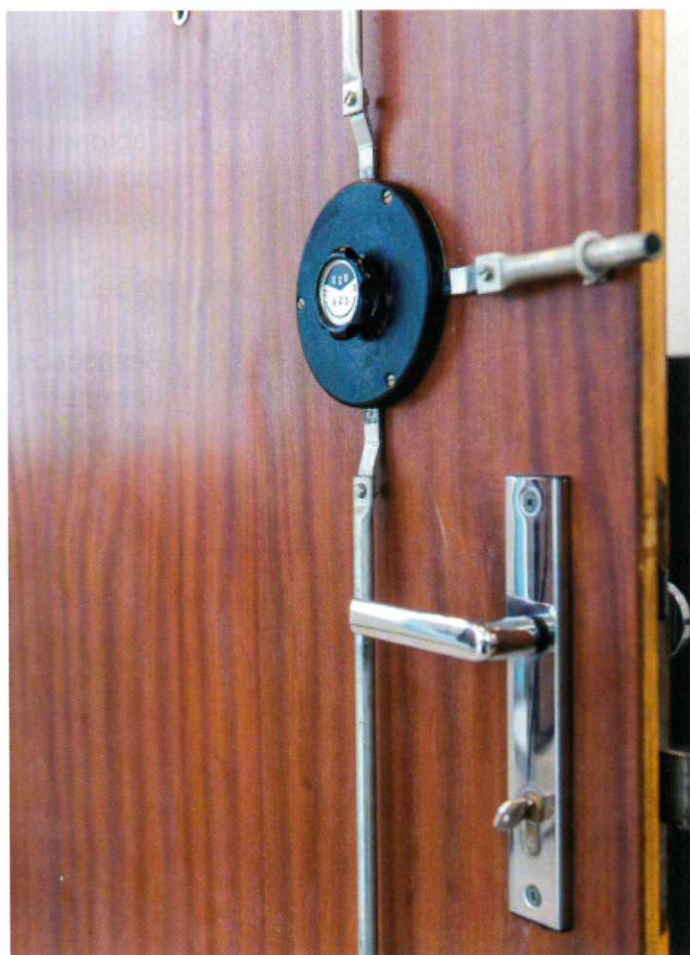
Rok 2016 je rokom výročí. Predsa len, 25 rokov je už významné obdobie existencie, a tak mnohé slovenské inštitúcie, podujatia, firmy či nápady slávia významné jubileum. Ani oblasti bezpečnosti a ochrany súkromia sa toto výročie nevyhlo – pred 25 rokmi sa Slováci po prvýkrát začali vážne zaoberať bezpečnostnými dverami.

Najskôr iba bezpečnostné prvky

Tesne po roku 1990 začínalo byť obyvateľom Slovenska jasné, že dvere do bytov sa začínajú vylamovať vo väčšej miere než tomu bolo dovtedy. Neboli tu totiž iba páchatelia zo Slovenska. Otvorením hraníc sa k nám začali dostávať aj vlamači zo zahraničia, ktorí videli Československo ako nové pole príležitostí.

Práve v tom istom období začali na svetlo sveta vychádzať prvé firmy, ktoré sa zaoberali predajom a montážou bezpečnostných kovaní a prídavných zámkov. Vtedy sa však ešte nehovorilo o bezpečnostných dverách ako takých, išlo skôr o tzv. ochranu pred vlámaním.

Veľmi rýchlo sa prišlo na to, že takáto ochrana nie je dostatočná, pretože samotná konštrukcia dverí bola zväčša iba z papiera, z kukuričných šúlkov alebo z rôznych sololitových materiálov. Išlo teda o veľmi slabé materiály, ktoré väčší nápor nezvládli, a tak bolo jednoduché celé dverové krídlo rozlomiť. „Stretli sme sa s mnohými prípadmi, kedy na dverných

Prvé bezpečnostné dvere na Slovensku

Vývojári hľadali nové riešenia, ktoré by zabezpečovali dvere komplexne, nielen prostredníctvom samostatných bezpečnostných prvkov. A tak sa na trhu objavuje nová služba. Firmy začínajú ponúkať posilňovanie pôvodných dverí vkladáním oceľového plechu do vnútra dverí.

Išlo o jednoduchý proces. Ráno firma zákazníkovi zobrala pôvodné „papierové“ dvere do dielne. Tam ich technici po obvode rozrezali a vybrali papierové vnútro. Namiesto neho potom do dverí vložili oceľovú platňu a dvere zalepili. Na takto upravené dvere už malo zmysel montovať aj bezpečnostné kovanie, prídavný zámok, prípadne aj spomínaný trojbodový zámok. Tieto prvky už mali totiž na čom držať.

Na tú dobu išlo o unikátnu technológiu, ktorá vtedy neexistovala ani v západných krajinách. Zároveň bola pre zákazníka aj relatívne cenovo prijateľná. Tento systém fungoval, ujal sa a postupne sa z Bratislavy presunul aj do iných miest. Avšak z logistického hľadiska nemohol fungovať dlhodobo, keďže zákazník musel celý deň zostať doma bez dverí a čakať, kým mu ich technici vo večerných hodinách neosadili naspäť.

Od rokov 90-tych až po súčasnosť

Technologický vývoj nabral na obrátkach. V roku 1994 sa už začínajú bezpečnostné dvere vyrábať kompletne a upúšťa sa od systému montovania jednotlivých prvkov či výplní do dverí zákazníkov.

Každý rok sa na trh dostávajú nové modely, ktoré vznikajú najmä vďaka efektívnej spätnej väzbe. Útoky vlamačov veľmi rýchlo poukazovali na slabiny jednotlivých modelov, a tak mohli firmy pracovať na lepších vlastnostiach zabezpečenia jednotlivých častí bezpečnostných dverí.

Uvedme jeden príklad za všetky – pánty. Vývojári prišli na to, že je nevyhnutné do oceľovej výplne dverí zachytiť aj pánty. Kovanie síce držalo pevne, rovnako aj prídavný zámok, len pánty nie. Preto začali technici formovať a ohýbať vnútorný plech tak, aby sa aj samotné pánty dali uchytiť do oceľovej výplne.

Kriminalistický ústav v Bratislave tiež začal bezpečnosť a odolnosť jednotlivých bezpečnostných výrobkov testovať. Technici ústavu sa ich snažili manuálne prekonať, pričom merali čas, ako dlho im to trvalo. Potom ich zaradili buď do triedy B, čo bola nižšia odolnosť, alebo triedy A s vyššou odolnosťou.

Nejde len o bezpečnosť, ale aj vizuálnu stránku

V súčasnosti sú bezpečnostné dvere už štandardom. Spíňajú nielen bezpečnostné, protipožiarne či protihlukové kritériá, ale stávajú sa štandardným prvkom exteriérov ako vstupné dvere do rodinných domov. A v takom prípade musia spĺňať vysoké tepelno-izolačné nároky, ako aj nároky na odolnosť voči poveternostným podmienkam. Posledné modely bezpečnostných dverí do exteriéru sa vyrábajú už aj s tzv. pancierovými preskleniami, ktoré majú rovnakú odolnosť ako samotné dverové krídlo.

Posudzovanie odolnosti bezpečnostných dverí sa vykonáva podľa európskych noriem. Radia sa do piatich bezpečnostných tried od čísla 1, ktoré označuje základnú ochranu, až po najvyššiu bezpečnostnú triedu 5, ktorá tvorí ochranu trezorového typu.

Vývojári okrem samotnej odolnosti dverí stále viac berú do úvahy aj požiadavky zákazníkov na vizuálnu stránku výrobkov. „V Čechách sa stretávame stále viac s tým, že rastú požiadavky na dizajn. Aby dvere neboli iba bezpečnostné, ale aby aj dobre vyzerali a zapadali do nového bývania, ktorého sú súčasťou,“ hovorí Dominika Ondruchová, odborníčka na bezpečné bývanie v Čechách.

Bezpečnostné dvere po roku 2016

Moderným trendom v oblasti zabezpečenia vstupných dverí je kombinácia s chytrou, tzv. smart elektronikou. Výsledkom spojenia bezpečnostných dverí so smartfónom je schopnosť dverí monitorovať priestor pred nimi.

Pokiaľ by sa niekto zdržoval pred uzamknutými bezpečnostnými dverami dlhšie, majiteľ okamžite dostane do svojho smartfónu nielen správu, ale aj fotku dotyčnej osoby. Vďaka tomu vie osobu identifikovať ešte predtým, než by sa pustila do prekonávania dverí. Dokonca s touto osobou môže komunikovať naživo. Takéto smart bezpečnostné dvere predstavujú európsku špičku v oblasti ochrany domov a bytov a Slovensko je jedným z top dodávateľov do celej Európy.

Napriek takémuto pozitívnemu vývoju smerom k smart riešeniam je nutné mať stále na pamäti, že prvoradámi ochrannými prvkami bezpečnostných dverí aj v budúcnosti zostanú mechanické časti. Práve tie totiž páchatelovi fyzicky zabraňujú v tom, aby sa dostal do interiéru. Elektronická podpora bude stále viac vstupovať do týchto mechanických prvkov, ale vždy zostane len podpora.